

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Bijlage 2

Format - Nota van Inlichtingen

UBR|HIS

Bezoekadres

Rijkskantoor Beatrixpark
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Meer informatie

contactUBR.HIS@rijksoverheid.nl

Bijlage 2 – Format vragen Nota van Inlichtingen

Gegevens Marktconsultatie	
Titel marktconsultatie	Marktconsultatie Onderhoudsmanagementsysteem
Opdrachtgever	Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Rijksvastgoedbedrijf
Kenmerk	201850004.141.002
Inkoopadviseur	Corné van Iperen

Dit is de Nota van Inlichtingen waarin de gestelde vragen en opmerkingen van geïnteresseerde Ondernemers, naar aanleiding van de Marktconsultatie van 16 april 2020, beantwoord worden.

Vraag 1	Scope, pagina 9, eerste alinea Eerder stelt u dat de scope van de aanbesteding het onderhoud van vastgoed is. In deze alinea stelt u dat onderhoud van de buitenruimte op globaal niveau moet 'meedraaien' in de planning van onderhoud. Echter, de 'specifieke deelprocessen' van beheer van de buitenruimten is buiten de scope geplaatst. Om het onderhoud van de buitenruimte te kunnen plannen zijn echter die specifieke deelprocessen essentieel, denk aan inspectie van wegen, keuren van bomen etc. etc. Wij hebben daarover twee vragen: Blijft het proces van plannen van beheer van de buitenruimte binnen de scope van deze aanbesteding? Of wilt u plannen van beheer van de buitenruimte buiten de scope van deze aanbesteding houden en enkel de resultaten van deze planning kunnen importeren in het OMS?
Antwoord	Het proces van plannen van het beheer van de Buitenruimte valt binnen de scope van deze aanbesteding. Met deelprocessen voor de buitenruimte wordt o.a. bedoeld: deelproces inspecties

	van bijv. riolering. Het uitvoeren van de inspectie valt buiten de scope, de inspectieresultaten moeten worden verwerkt wat binnen de scope valt.
Vraag 2	In bijlage B wordt enkele keren gesproken over GIS+ +. Is dit reeds een bestaande applicatie van het Rijksvastgoedbedrijf? Of is Rijksvastgoedbedrijf op zoek naar een GIS-oplossing als onderdeel van het Onderhoudsmanagementsysteem?
Antwoord	GIS maakt onderdeel uit van de Centrale Vastgoed Registratie (CVR) in aanbouw van het RVB en maakt nadrukkelijk geen onderdeel uit van de beoogde OMS oplossing(en). Er zullen wel relaties zijn tussen vastgoedeenheden in het beoogde OMS en de geometrie-objecten (o.a. dus GIS) in de CVR, maar die zullen niet beheerd worden in het OMS maar in een separate oplossing genaamd Informatiemakelaar (IMK).
Vraag 3	OMS 1.0.pdf: "Om het risico te minimaliseren dat bepaalde functionaliteit of koppelvlakken tussen verschillende systemen mogelijk niet op tijd gereedkomen, wordt ook functionaliteit uitgevraagd die op termijn in andere systemen zal worden gerealiseerd." Van welke (verplichte) Open Standaarden dient minimaal gebruik gemaakt te worden?
Antwoord	Voor de technische standaarden verwijzen we naar de pas-toe-leg-uit lijst van het forum standaardisatie: https://www.forumstandaardisatie.nl/lijst-open-standaarden/in_lijst/verplicht-pas-toe-leg-uit . In beginsel houdt het RVB zich aan de functionele standaarden die zijn vastgesteld, maar deze moeten wel gelden voor de gehele oplossing. Het RVB verneemt graag in hoeverre dit realistisch is, in hoeverre de oplossingen hieraan kunnen voldoen en wat de markt het RVB hierin adviseert. Zie ook beantwoording vraag 11.
Vraag 4	OMS 1.0.pdf: "Het RVB is erop gericht om de uit te vragen software zonder maatwerk te kunnen inrichten. Als uit de Marktconsultatie blijkt dat toch maatwerk noodzakelijk is, zal deze functionaliteit worden geïsoleerd en apart worden uitgevraagd." Als er een systeem voor de toekomst gemaakt moet worden is maatwerk inherent. Je gaat van de registratie van data naar een vertaling waarbij data, onderdeel uitmaakt van processen en uitwisseling tussen applicaties. Op welke vlakken zou het RVB op dit moment maatwerk voorzien?
Antwoord	De stelling dat "maatwerk inherent" is voor een systeem van de toekomst is in tegenspraak met hetgeen de markt in de ICT Markttoetsen heeft aangegeven aan het RVB. In de ICT Markttoetsen is aangegeven dat de gevraagde functionaliteit met standaard software kan worden geleverd, alleen niet in 1 applicatie, maar in een geïntegreerde oplossing. Daarom hanteert het RVB het uitgangspunt van standaard software. Indien dit niet mogelijk is, vernemen wij dat graag.
Vraag 5	OMS 1.0.pdf: "De processen worden Marktconsultatiedocument 'Onderhoudsmanagementsysteem' voor Rijksvastgoedbedrijf 16 april 2020 - 201850004.141.002 10 van 21 gefaseerd geconfigureerd en geïmplementeerd in het nieuwe systeem, waarbij het tijdstip en tempo van de bedrijfsonderdelen binnen de RVB ook nog eens kan verschillen." In het kader van ISO-19650 is het modeleren en vervolgens implementeren van processen misschien wel het belangrijkste fundament (Verbinden van applicaties, data-uitwisselingen, standaarden). Ook vanuit andere grote implementatietrajecten blijkt dat het bepalen van de processen (incl. welke data op welk moment) de grootste uitdaging vormen. Om een goede inschatting te kunnen maken hierop is het wenselijk om over deze processen te beschikken. Immers als er wordt gesproken over (toekomstig) koppelen van systemen moet in de basisarchitectuur van het OMS zijn nagedacht over deze processen. Vanuit de uitvraag wordt echter niet helder of deze processen door RVB ook als leidend worden gezien? Zijn deze processen beschikbaar en toekomstbestendig, bijvoorbeeld opgezet conform Common Data Environment (ISO-19650)? Is het mogelijk om de reeds beschikbare procesplaten te delen?
Antwoord	Het RVB is een fusie van o.a. de voormalige Rijksgebouwendienst (de vmRGD) en de voormalige Dienst Vastgoed Defensie (de vmDVD) met elk hun eigen processen. Deze processen zijn op papier geharmoniseerd, de geharmoniseerde processen zijn vastgesteld. In de dagelijkse praktijk van het RVB zijn echter vaak nog een vmRGD-werkwijze en een vmDVD-werkwijze zichtbaar. Alle geharmoniseerde instandhoudingsprocessen die bij de aanbesteding samen met de procesplaten als bijlage zullen worden verstrekt, geven weer hoe het RVB idealiter wil gaan werken. Het OMS dient deze processen te ondersteunen. Het is echter niet zo dat er nooit van deze processen kan worden afgeweken. Het RVB staat open voor gemotiveerde afwijkingen van het proces als de software dat vereist. De processen zijn niet opgezet volgens Common Data Environment.

Vraag 6	OMS 1.0.pdf: Uit de huidige stukken valt te concluderen dat RVB kiest voor een werkwijze waarbij alle organisaties binnen 1 omgeving werken die beschikbaar wordt gesteld door RVB en dat de formele communicatie met Opdrachtnemer via traditionele kanalen verloopt zoals email en post. Mede omdat er in batches over vele componenten gecommuniceerd kan worden en het proces meermaals heen-en-weer kan gaan tussen betrokken actoren, lijkt dit geen efficiënte werkwijze. Op welke wijze wil het RVB invulling geven aan overdracht van data tussen organisaties? Welke data set wil men uit het proces destilleren en hoe wil men besluiten over het accepteren/afwijzen van datasets inzichtelijk houden en later toekomstbestendig archiveren?
Antwoord	Het RVB is het niet eens met de genoemde conclusie. Zie ook de verstrekte bijlagen. Er is juist geen sprake van uitsluitend traditionele communicatie met e-mail en post. Daarmee kan geen antwoord gegeven worden op de vragen, aangezien deze op onjuiste veronderstellingen zijn gebaseerd.

Vraag 7	In de uitvraag missen wij nog de toekomstbestendigheid. Bijvoorbeeld hoe past deze uitvraag in de onder andere door Rijksvastgoedbedrijf mede ontwikkelde en ondertekende DigiDealGo (o.a. Hans Elsinga, Richard Tieskens). Wat zijn de beweegredenen om dit sector brede initiatief niet mee te nemen in deze uitvraag? Om in 2050 de gehele digitale gebouwde omgeving in beeld te hebben is het wenselijk om hier nu al op te anticiperen en initiatieven te adopteren. Op welke wijze ziet RVB dit voor zich in deze uitvraag?
Antwoord	Het RVB bereidt zich wel degelijk voor op het toekomstperspectief van de DigiDealGo: daarvoor is o.a. een OMS nodig waarvan de inrichting niet gestoeld is op oude praktijken maar dat maximaal kan meebewegen met de doorontwikkeling van de informatiebehoefte en informatie-uitwisseling in de keten die de komende tijd is te verwachten.

Vraag 8	OMS 1.0.pdf: par 3.2 (zie ook vraag 5); Onze ervaring is dat het maanden kan duren voor men een goed uniform beeld over deze processen heeft. Voordeel is wel dat deze processen in de basis voor verschillende bundels (bijvoorbeeld water / klimaat / buitensport / etc.) overeenkomstig kunnen zijn, alleen de inhoudelijke data zal verschillen. Hoe zien deze processen eruit, welke data wordt op welk moment vastgelegd en wie moet hierover besluiten? Zijn deze processen beschikbaar, bijvoorbeeld op DEMO-niveau, of bijvoorbeeld als VISI raamwerken (Open Standaard)?
Antwoord	Zie hiervoor het antwoord op vraag 5. Er is sprake van geharmoniseerde processen. Deze zullen worden meegestuurd als bijlage bij de aanbesteding. In de processen is op globaal niveau aangegeven welke data op welk moment worden vastgelegd. Uiteindelijk zullen de processen worden getoetst aan de best practice oplossing van de leverancier.

Vraag 9	OMS 1.0.pdf: par 3.2 (zie ook vraag 5); Welke beheerdata wordt als essentieel gezien? Bent u het eens met de stelling dat de data van deze processen niet in bijlagen (zoals documenten) verstopt moeten zitten, maar als actieve data beschikbaar moet zijn? Dit met de achterliggende motivatie dat procesdata binnen applicaties direct beschikbaar en inzichtelijk moet zijn, zodat binnen het proces op actuele data (bij)gestuurd kan worden?
Antwoord	Voor de beheerdata die als essentieel gezien wordt verwijzen we naar bijlage C. Het RVB is het eens met de stelling dat de huidige grotendeels op documenten gebaseerde praktijk mogelijk moet worden vervangen door beheer en benutting van gestructureerde data waarbij het document feitelijk een automatisch gegenereerde presentatie wordt van die gestructureerde data. Dat is echter wel een proces van geleidelijke ontwikkeling waarin alle ketenpartners moeten kunnen meegroeien. De realistische verwachting is dat we nog lange tijd te maken zullen hebben met hybride combinaties van gestructureerde data en zwak gestructureerde documenten.

Vraag 10	4.1: Gelet op de ontwikkelingen in de OMS markt, zijn we ook erg geïnteresseerd in een toekomstbestendige oplossing, waarin innovatie een vanzelfsprekende rol vervult. De uitvraag oogt helaas juist alsof er wordt voortgeborduurd op traditionele oplossingen. Bijvoorbeeld de overheid verplichte Open Standaarden worden niet in het stuk genoemd, evenmin als door de overheid gesteunde initiatieven op dit gebied. Hoe wordt innovatie meegewogen in de marktuitlevraag en uiteindelijke beoordeling?
Antwoord	Omtrent de standaarden, zie het antwoord op vraag 3.

	Het RVB heeft juist de intentie om niet op traditionele oplossingen voort te borduren en is het niet eens met de getrokken conclusie. Het RVB vraagt naar advies van de markt over de mogelijke oplossingen waarin innovatie meegewogen wordt en over de gevolgen voor de te stellen eisen in de aanbesteding.								
Vraag 11	4.5: (zie ook vraag 6); Aandachtspunt bij uitvraag is de kernvraag of externe partijen op dezelfde omgeving mogen werken als de Opdrachtgever RVB. Los van alle beveiligingseisen die door het Rijk (en specifiek Defensie) gesteld worden aan Informatieveiligheid, wordt het grootste veiligheidsrisico geïntroduceerd door externen op de omgeving van RVB te laten werken. Door fout gebruik of fouten in functioneel beheer ontstaan er direct risico's op datalekken. Hoe wordt in deze opdracht aangekeken tegen dit veiligheidsrisico en op basis van welke gronden wordt deze keuze gemaakt? In het verlengde wordt een opdrachtnemer verplicht om te werken op de omgevingen van de opdrachtgever waardoor zijn vrijheid tot innoveren wordt beperkt, waarom zou een opdrachtnemer niet zijn eigen keuringsapplicaties gebruiken, bijvoorbeeld voor vastlegging korrelgroottes, en het rapport moeten opleveren. Dit staat ook haaks op het beleid van de (verplichte) Open Standaarden. Op welke wijze wordt deze vrijheid van opdrachtnemers geborgd zonder hen afhankelijk te maken van de systemen van RVB?								
Antwoord	De aanneme omtrent het 'op dezelfde omgeving mogen werken' is niet juist, zie ook het antwoord op vraag 17. De systemen die geïmplementeerd gaan worden moeten robuust genoeg zijn om hiermee om te gaan en zouden beide situaties moeten ondersteunen. Het RVB verneemt graag van de markt in welke mate oplossingen kunnen worden geboden die rekening met deze innovatie houden en het RVB wel de juiste gestructureerde gegevens kan leveren. Onduidelijk is welke open standaarden worden bedoeld. Het RVB ziet juist ernstige belemmeringen in die standaarden. Bijvoorbeeld de NL-SfB is een sterk verouderd hiërarchisch keurslijf dat in de huidige systemen van het RVB heeft geleid tot tal van zelfbedachte aanpassingen, rond NEN2660 wordt het ambitieuze beeld gecreëerd dat dit HET gemeenschappelijk begrippenstelsel voor de gebouwde omgeving zal worden, maar daarvan zijn nog geen resultaten zichtbaar, COINS gaat uit van een enkelvoudige hiërarchische decompositie van zowel het bouwwerk als de daaraan gestelde eisen dat het RVB als een onwenselijk keurslijf beschouwt. Kortom, er is op dit moment (op zijn minst in de B&U sector) geen sprake van een samenhangend geheel van standaarden die zich in de praktijk bewezen hebben. Het RVB staat op het standpunt dat zulke standaarden pas zullen ontstaan (en hun nut bewijzen) hand-in-hand met een daadwerkelijke intensivering van uitwisseling van gestructureerde data in de keten.								
Vraag 12	4.7 Prijs: Op welke wijze is innovatie verwerkt in deze prijs opzet? En hoe schat men de kwaliteit in, alleen vanuit geschreven stuk, of dienen er ook nog demo's/ gezamenlijke werk- en testsessies aan ten grondslag te liggen?								
Antwoord	Wij hebben nog geen compleet beeld van de prijsopzet. Daarom laten wij ons graag door de markt informeren/adviseren. Wij verwachten dat demo's e.d. onderdeel zullen uitmaken van de kwaliteitsbeoordeling.								
Vraag 13	Pagina 19: Hier staat week 22, op pagina 17 en 4.10 wordt gesproken over week 23. Welke week wordt bedoeld?								
Antwoord	Wij bedoelden week 23. Zie ook vraag 14								
Vraag 14	Pagina 19: in een dergelijke uitvraag, Waarom is er gekozen voor een week tijd tussen de bekendmaking van het gesprek en het daadwerkelijk gesprek? In onze optiek zou een langere voorbereiding de kwaliteit en inhoud ten goede komen.								
Antwoord	Wij hebben besloten om de inzending van de beantwoording een week uit te stellen en daarmee de gehele planning een week op te schuiven. De nieuwe planning wordt als volgt: <table border="1"> <tr> <td>Indienen reacties op de vragen van de Marktconsultatie</td><td>25-05-2020 12.00u</td></tr> <tr> <td>Informeren of individuele gesprekken worden gehouden</td><td>29-05-2020</td></tr> <tr> <td>Voeren van individuele gesprekken</td><td>Week 24</td></tr> <tr> <td>Beschikbaar stellen eindrapportage aan geïnteresseerde Ondernemers</td><td>22-06-2020</td></tr> </table>	Indienen reacties op de vragen van de Marktconsultatie	25-05-2020 12.00u	Informeren of individuele gesprekken worden gehouden	29-05-2020	Voeren van individuele gesprekken	Week 24	Beschikbaar stellen eindrapportage aan geïnteresseerde Ondernemers	22-06-2020
Indienen reacties op de vragen van de Marktconsultatie	25-05-2020 12.00u								
Informeren of individuele gesprekken worden gehouden	29-05-2020								
Voeren van individuele gesprekken	Week 24								
Beschikbaar stellen eindrapportage aan geïnteresseerde Ondernemers	22-06-2020								

Vraag 15	<i>De markt is momenteel bezig om via "DigiDealGo" meer standaarden neer te zetten over vastgoed en buitenruimte heen. Het RVB is (nog) niet bij dit initiatief betrokken. Gezien het belang van en de omvang van de portefeuille zouden marktpartijen graag zien dat RVB dat wel doet, en zelfs een leidende rol neemt.</i> Deze opmerking is feitelijk onjuist. Het RVB is zeker bij deze ontwikkeling betrokken. Richard Tieskens (oud directeur Vastgoedbeheer, RVB) heeft hier actief zitting in en heeft deze namens RVB ondertekend. Hij was vanuit zijn functie destijds ook voorzitter van het BIM-loket, voorzitter kerncoalitie DigiDealGo, voorzitter DigiTeam (vanuit DigiDeal). Daarnaast is ook Hans Elsinga, clusterhoofd Ontwikkelen Vastgoed Informatie bij het Rijksvastgoedbedrijf, actief betrokken. Hij is projectleider van de GIS + BIM pilots binnen de DigidealGo. De vraag vanuit de marktpartijen om meer met standaarden te werken en hier richting aan te geven komt terug in dit rapport, maar is nergens terugvertaald naar de marktconsultatie. Hoe wenst RVB hier invulling aan te geven? Er lopen al enkele initiatieven met standaarden binnen RVB, bijvoorbeeld VISI bij Defensie.
Antwoord	Zie het antwoord op vraag 11. Het RVB vindt het ontstaan van informatiestandaarden van groot belang maar staat op het standpunt dat zulke standaarden pas zullen ontstaan (en hun nut bewijzen) hand-in-hand met een daadwerkelijke intensivering van uitwisseling van gestructureerde data in de keten. Het RVB is dus geen voorstander van het ontwikkelen en implementeren van standaarden alvorens die intensivering in gang is gezet.
Vraag 16	Pag. 6: Het totale inspectieproces wordt gemonitord (o.a. door KPI's) en leidt tot o.a. trendanalyses. Deze KPI's zullen een groot deel van de informatieoverdracht bepalen. Kan RVB inzicht geven in deze KPI's? Immers deze KPI's vormen de kern van de uitvraag (is de belangrijkste stuurinformatie). Welke stuurinformatie wil je actief in je proces hebben om hier direct op te kunnen sturen? In onze optiek is stuurdata die handmatig verwerkt moet worden niet accuraat.
Antwoord	De KPI's staan beschreven in zowel de procesomschrijving als het programma van eisen (PVE). Het PVE omvat veel meer dan alleen KPI's. Momenteel wordt nog gewerkt aan een dashboard met KPI's. Dit is nog niet afgerond.
Vraag 17	Inspecties/Keuringen vs. Andere processen In de praktijk blijkt vaak dat keuringsprocessen in verschillende afwijkende, maar aanvullende applicaties worden ingeregeld. Immers voor elke type component kunnen andere richtlijnen en keuringsregels gelden. Deze applicaties zijn aanwezig bij specifieke keuringsondernemers. Belangrijkste vraagpunt is hoe deze informatie in bijvoorbeeld keuringsrapporten komt, maar ook op welk moment het resultaat van de keuring beschikbaar moet zijn (Digitaal / Visueel / etc.). Overige processen kennen vooral onderbouwing met relatief standaard documenten, bijvoorbeeld storingsrapporten, of offerten. Hoe kijkt men aan tegen de interoperabiliteit van deze applicaties? Of is de verwachting dat één applicatie alle mogelijke type keuringen dekt, van liften, tot onderhoud aan vetafscheiders in de keukens, tot aan brandmelders toe?
Antwoord	Vanuit de eindverantwoordelijkheid van het RVB is het wenselijk dat keuringsgegevens (resultaten van inspecties en keuringen) uniform en portefeuille breed als gestructureerde data beschikbaar zijn. Het OMS (mogelijk in de vorm van een combinatie van meerdere applicaties) is de plek waar die data uiteindelijk aanwezig moeten zijn. Het staat 'keuringsondernemers' juist vrij om hun eigen applicaties te kiezen, zolang die keuringsdata maar in de vereiste structuur aan het RVB worden aangeleverd en in het OMS kunnen worden ingelezen. Oplossingen ter ondersteuning/automatisering van die aanlevering zijn nog in ontwikkeling. Het RVB wordt graag geadviseerd over de beschikbare oplossingen en de specificaties die het RVB daarop in de aanbesteding kan opnemen.
Vraag 18	Inspecties/Keuringen vs. RVB Waarom stelt het RVB eisen aan de keuringssoftware? Bijvoorbeeld EINS-0001 en EINS-0002 Zou RVB niet moeten focussen op de output van inspecties/ keuringen die verricht worden door opdrachtnemers en de output die door hen aangeleverd wordt. Het is volgens ons aan de opdrachtnemer om dit op orde te hebben. Zou RVB niet alleen eisen moeten stellen aan de output die zij van de opdrachtnemers wenst te ontvangen?

	Op deze wijze stimuleer je innovatie in de sector (ook aannemers moeten innoveren)? Indirect wordt volgens ons geïmpliceerd dat RVB alle systemen beschikbaar gaat stellen aan aannemers? Waarom focust men hier op het systeem en niet op de output die de contractpartner levert? Hierdoor wordt de eigen software veel minder complex en beter beheersbaar. Deze is vervolgens ook eenvoudiger te configureren en daarnaast in komende jaren eenvoudiger aan te passen. Hiermee wordt RVB ook minder afhankelijk van haar opdrachtnemers en krijgt het processen beter onder controle. Waarom is voor deze werkwijze gekozen waardoor je in de praktijk een kolos van een systeem introduceert en innovatie bij opdrachtnemers in de kiem smoort?
Antwoord	Bijlage B betreft een voorbeeld-PvE waarin alleen het inspectieproces (en niet het keuringsproces) is uitgewerkt. In de uiteindelijke uitvraag zal het PvE alle processen omvatten. Voor wat betreft het inspectieproces: het RVB wil graag de <i>gegevens</i> van de uitgevoerde inspecties in zijn software hebben (uitgevraagd volgens o.a. de BOEI-methodiek, eventueel met behulp van een app) om daarmee zelf de stand van het door het RVB beheerde vastgoed op alle niveaus inzichtelijk te hebben. Ter controle, maar ook ter ondersteuning van onze eigen inspecteurs. Het RVB is het eens met stelling dat RVB zich moet concentreren op eisen aan de output. Bij de inrichting van het OMS op het specifieke domein Keuringen moet het RVB zulke (uniforme en portefeuille brede) outputeisen juist vaststellen waarna deze met de markt kunnen worden afgesproken. Het OMS is nadrukkelijk niet bedoeld om het uitvoeringsproces van keuren te ondersteunen maar om een uniforme en gestructureerde vastlegging van de resultaten te verzekeren, alsmede een portefeuille brede bewaking daarop te ondersteunen. Het RVB heeft juist de intentie om zich op de output te focussen, maar weet niet wat van de markt op dit moment kan worden verwacht. Het is voor het RVB niet duidelijk of er reeds oplossingen worden geboden die de output van inspecties en keuringen digitaal, uniform, gestructureerd en gestandaardiseerd kan leveren. Hierin wordt het RVB graag geadviseerd.
Vraag 19	Eins-010 Waarom moet er na het invullen van een digitaal formulier alsnog een rapport worden gemaakt. Dit rapport zou ook digitaal moeten zijn?
Antwoord	Het rapport kan digitaal zijn en een samenvatting bieden. Aan het rapport kunnen bovendien andere opmaakeisen worden gesteld dan aan het digitale formulier, omdat men dit rapport b.v. gebruikt om met de gebruiker mee om tafel te gaan. In dat geval kan het ook om een papieren versie gaan, ook een natte handtekening kan een reden zijn om een papieren rapport te genereren.
Vraag 20	Eins-013 Krijgen externe partijen, bijvoorbeeld aannemers, toegang tot deze systemen? Zo ja, hoe borgt men de informatieveiligheid en welke maatregelen zijn er reeds aanwezig om datalekken te voorkomen op dit vlak? Bijvoorbeeld een map waar de beveiliging niet goed op ingesteld staat, of bijvoorbeeld een verkeerde rol in het systeem?
Antwoord	Eins-013 gaat over brandveiligheid, niet over informatieveiligheid. Zie de antwoorden op vragen 6 en 11. Het RVB verneemt graag van de markt welke oplossingen beschikbaar zijn en hoe hier in vergelijkbare situaties mee wordt omgegaan.
Vraag 21	WInsp-01 Waarom zou je deze bibliotheken in je eigen OMS ondersteunen? Het is toch wenselijk dat de opdrachtnemer die goed in zijn systemen heeft zitten en vervolgens de overdracht regelt? (dit maakt het systeem veel minder log en beter beheersbaar). Aannemers zouden hieraan moeten voldoen als zij werk willen maken.
Antwoord	Zie ook het antwoord op vraag 18. Het RVB wenst om via methodieken als BOEI plus de daaraan verbonden methodieken incl. bibliotheken (standaardwaarden, denk aan: vragen, antwoorden, gebreken/maatregelen etc.) gegevens over de staat van het vastgoed in het eigen systeem te kunnen beheren voor onafhankelijkheid van de markt, maar ook voor overzicht op portefeuilleniveau en er trendanalyses kunnen worden gemaakt. Dat kan niet als alleen rapporten terugkomen van de externe inspecteurs. Het RVB staat echter open voor suggesties waarom de markt denkt waarom een bibliotheek in eigen beheer niet nodig is.
Vraag 22	Bijlage C: Bestaat er reeds een standaard opbouw qua naamgeving, locatie, etc.

	Binnen één van de organisaties binnen RVB levert dit al een hele zoektocht op, welke volgorde van objecten moet men aangeven, bijvoorbeeld Objectcode – Objectnaam – Gebouw – Vloer – Ruimte – ComponentID – Componentsoort – Keuringscyclus - etc. en hoe op dat moment om te gaan met buitenruimte elementen? Als deze standaard bestaat, zou deze dan gedeeld kunnen worden (dit spaart tijd bij een andere lopende opdracht)? En om op deze wijze ook al beter data vanuit de uitvoering over te kunnen dragen aan onderhoud (in uitvoering ontstaan de componenten).
Antwoord	Binnen het RVB is nu nog sprake van meerdere bestaande praktijken m.b.t. die 'standaard opbouw'. In de huidige systemen van de verschillende fusiepartners, in het kader van de inrichting van de nieuwe kernsystemen als de CVR en OMS, is al wel begonnen met RVB-brede harmonisatie van gegevensstructuur en begripsdefinities, maar dat is nog niet afgerond. We kunnen de vraag dus nog niet concreter beantwoorden dan in bijlage C is gebeurd.

Vraag 23	Koppelingen In hoeverre zijn bestaande applicaties voorbereid op dergelijke koppelingen en bestaat de bereidwilligheid bij deze organisaties om dit ook daadwerkelijk te faciliteren? Zeker bij internationale spelers is de ervaring dat men hier niet "happig" op is, omdat Nederland maar een kleine speler is in de wereld.
Antwoord	De oplossing die het RVB zoekt dient beide smaken te ondersteunen, dus zowel functionaliteit voor het aanleggen van koppelingen als interfaces die data overbrengen. Hiervoor dient aangesloten te kunnen worden op de ESB. De huidige systemen van internationale spelers bieden deze mogelijkheden of kunnen hiermee worden aangevuld. Een aantal systemen wordt hierop nog aangepast.

Vraag 24	ESB Hoe is de capaciteit ingeregeld? Bij andere grote landelijke opdrachtgevers blijkt vaak dat ontwikkeling en innovatie via een ESB tussen twee applicaties al veel tijd kost en deze trajecten al snel enkele jaren kosten voor enkele processen, bijvoorbeeld alleen contractwijzigingen of termijnen richting een financieel systeem, laat staan complete data-uitwisseling naar vele applicaties. Heeft men zicht op deze capaciteitsvraag en hoe denkt RVB hoe goede invulling aan te geven? En in hoeverre wil men "leren" van andere organisaties die hier breder ervaring mee hebben in het koppelen van standaarden aan de ESB (een van de redenen om met (Open) Standaarden te werken?
Antwoord	Het RVB heeft reeds een ESB operationeel, inclusief het beheer daarop en de mogelijkheden om aanpassingen op verbindingen te maken of nieuwe verbindingen aan te leggen. Verbindingen met meerdere applicaties zijn reeds operationeel. De benodigde capaciteit zal waarschijnlijk grotendeels afhangen van de koppelbaarheid van de aangeboden OMS oplossing.

Vraag 25	Er wordt een On Premise oplossing uitgevraagd. Mag de OMS oplossing ook een als een SaaS oplossing worden aangeboden?
Antwoord	Een SaaS oplossing wordt niet uitgesloten en ook een SaaS oplossing kan on premise (in een datacenter van de overheid) worden aangeboden. Als een cloudoplossing wordt aangeboden waarbij de oplossing in een datacenter buiten de Rijksoverheid functioneert wil het RVB graag inzicht in de wijze waarop de koppelingen (via de ESB) met de systemen die binnen de Rijksdatacenters draaien op een veilige manier worden opgelost. Hierbij dient nadrukkelijk rekening gehouden te worden met de beveiligingseisen en de daarvoor benodigde maatregelen. Voor de minimale set aan eisen wordt verwezen naar de BIO: https://bio-overheid.nl/ .

Vraag 26	Op basis van het Procesdomeinmodel Rijksvastgoedbedrijf lijkt het dat het Vastgoedportefeuille management buiten scope van deze aanbesteding valt. Klopt deze aanname?
Antwoord	Nee niet helemaal. De aanbesteding bevat het procesdomein Instandhouden plus de extra functionaliteit die nodig is om de meerjarige onderhouds- en investeringsprogramma's (per klant of over de totale portefeuille) te kunnen maken. Die worden mede gebaseerd op de instandhoudingsprogramma's (uit het procesdomein Instandhouden), vandaar dat is gekozen die ook in de scope te zetten. Ook het clusteren van het integraal programma in programma's, projecten en activiteiten is opgenomen in de scope. Zowel het maken van MOIP's als het clusteren maken onderdeel van het procesdomein Managen Vastgoedportefeuille maar zitten dus wel in de scope.

Vraag 27	Er wordt verwezen naar het proces van Keuren (Bijlage B: <i>Keuren</i>). Hierin wordt vermeld dat “aan de hand van criteria die voorkomen uit geldende wet- en regelgeving” keuringen worden ingepland. Hoe komt RVB aan deze informatie? Is er een compliance team binnen het RVB?
Antwoord	Het compliance team van het RVB monitort veranderingen in wet & regelgeving. Die veranderingen kunnen ertoe leiden dat op operationeel niveau wijzigingen kunnen optreden in de in OMS beheerde vastgoedgegevens en tot wijzigingen in de bibliotheek van keuringsverplichtingen.

Vraag 28	Er wordt verwezen naar het proces van Preventief onderhoud (Bijlage B: <i>Preventief Onderhoud</i>). Hierin wordt verwezen naar “veilig gebruik”. Gaat dit over het uitschrijven van Werkvergunningen en eventuele LoTo(To) procedures in het OMS?
Antwoord	Met ‘veilig gebruik’ wordt hier niets anders bedoeld dat de veiligheid van de gebruikers een reden kan zijn voor preventief onderhoud (en dus niet te wachten met acties tot het ‘uit zichzelf stuk gaat’). Dus het is geen verwijzing naar Lock-Out Tag-Out.

Vraag 29	Er wordt verwezen naar het proces van Storingen (Bijlage B: <i>Storingen</i>). Hierin wordt vermeld dat afhandelen Veiligheidsincidenten een proces is. Is het afhandelen hiervan een separaat proces ten opzichte van de uitgevoerde werkorders? Zo niet, zou het meerwaarde hebben voor RVB om dit wel te doen?
Antwoord	Er is inderdaad een apart proces Afhandelen veiligheidsincidenten.

Vraag 30	Er wordt verwezen naar het proces van EOW (Bijlage B: <i>EOW</i>). Dit proces lijkt op een bekend “marktbegrip”, te weten; Management of Change (MOC). Klopt deze aanname? En zo ja, is dit een separaat proces voor RVB?
Antwoord	Het is niet hetzelfde als het MOC-proces maar heeft er wel wat van weg. Er is inderdaad een separaat proces Afhandelen EOW's. Een EOW is een (deel)vervanging of een vernieuwing die nog niet in het lopend programma was voorzien (en dus ‘extra’ is). Kenmerk van een EOW is vooral dat het de wens is om snel tot uitvoering over te gaan.

Vraag 31	Wat is de “Good omgeving” van RVB en waar kunnen we deze requirements vinden?
Antwoord	Met de ‘Good omgeving’ wordt de BlackBerry suite bedoeld waarvan het RVB gebruik maakt op mobiele devices. Het functioneren binnen de BlackBerry omgeving is geen harde eis. Een app kan ook buiten deze omgeving functioneren, maar dan gelden minimaal de eisen van het NCSC: https://www.ncsc.nl/documenten/publicaties/2019/mei/01/ict-beveiligingsrichtlijnen-voor-mobiele-apps .

Vraag 32	Valt het leveren van GIS oplossingen voor de buitenruimten (complexen) binnen de scope? Zo ja, kan er gebruikt worden gemaakt van een bestaand GIS platform van RVB? Indien ja, welke GIS platform wordt er gebruikt?
Antwoord	Zie het antwoord op vraag 2. Het leveren van een GIS-oplossing valt niet binnen de scope van de aanbesteding, wel het koppelvlak om relaties te leggen met de informatie uit GIS. Het RVB heeft een GIS platform in gebruik.

Vraag 33	Is er een bestaand standaard BI Platform beschikbaar de OMS oplossing gebruik van kan maken? Zo ja, welk BI platform?
Antwoord	Het OMS moet data kunnen leveren aan en ontvangen van het datawarehouse via in beginsel de ESB. Functionaliteit voor rapportages binnen het OMS zelf is onderdeel van de gevraagde oplossing.

Vraag 34	In de huidige situatie sluiten de eisen/verwachtingen van softwareleveranciers over het lifecycle management en release management van systemen niet aan bij de mogelijkheden van het RVB. Wat zijn de verwachtingen van het RVB dan wel concreet?
Antwoord	Het onderwerp Life Cycle Management staat hoog op de agenda van het RVB en de intentie is dat het RVB proactief met Life Cycle Management omgaat. Daarom heeft het RVB inzicht nodig in de wijze waarop een leverancier het Life Cycle Management ingericht heeft en welke lange termijn visie op het product de leverancier daarbij heeft. Het RVB wil actuele versies van systemen die ondersteund worden door de leveranciers en wil daarvoor periodiek releases implementeren. Het RVB wil inzicht in de frequenties van releases die leveranciers hanteren en welke impact wordt voorzien voor de verantwoordelijkheden van en de benodigde activiteiten binnen het RVB.

Vraag 35	Welke risico's neemt het RVB inzake de optimale balans in de risico's van een implementatie, aangezien er voor fase 1 een fixed price wordt gevraagd?
Antwoord	Het RVB verneemt graag van de markt welke risico's zij zien , hoe zij in vergelijkbare situaties met deze risico's zijn omgegaan en hoe we deze risico's het beste kunnen mitigeren.